

Instrumenten van facilitators

Interessegroep IPMA en IAF

Samenvattend overzicht van:

Belbin®, Spiral Dynamics®, Emergenetics® en MBTI®?

16 april 2015

Samenvatting

- Modellen spiegelen, maken overzichtelijk, begrijpelijk, inzichtelijk
- Alle modellen stoelen op dezelfde vorm: 2 bij 2
- Elke spiegel heeft een maker en die bepaalt het beeld
- De spiegel bepaalt wat je ziet
- Alle mensen verschillen; spiegels verschillen, maar geen spiegel werkt voor iedereen en altijd
- Geloof in een spiegel, maar geloof de spiegel niet, ofwel:
- Kies wat werkt, tot het niet meer werkt en neem dan een andere

Inhoud

- Hoe werkt een spiegel?
- Hoe werkt een model?
- Wie is moeder van alle modellen?
- Waar staan Belbin®, Spiral Dynamics®, Emergenetics® en MBTI®?
- De nieuwe kleren van de Keizer
- Wat werkt voor jou?

Spiegel

Hoe komt het dat een spiegel
links en rechts omdraait?
(en niet boven en onder)

Wel links en rechts omdraaien, ..

- .....
- Omdat we twee ogen hebben
- Mijn scheerspiegel draait wel boven en onder om...
- Dat komt door de werking van de hersenen
- Het is een illusie, maar schijn

Spiegel

Hoe komt het dat een spiegel links en rechts omdraait?

Een spiegel spiegelt je voorkant

Deze wereld is fractaal

- Structuur op micro, meso en macro schaal dezelfde
- Fractaal betekent ook “gebroken”
- Als gebroken spiegel: we zien ons zelf gereflecteerd in alles wat we zien
- Verschillende stukken tonen verschillende delen

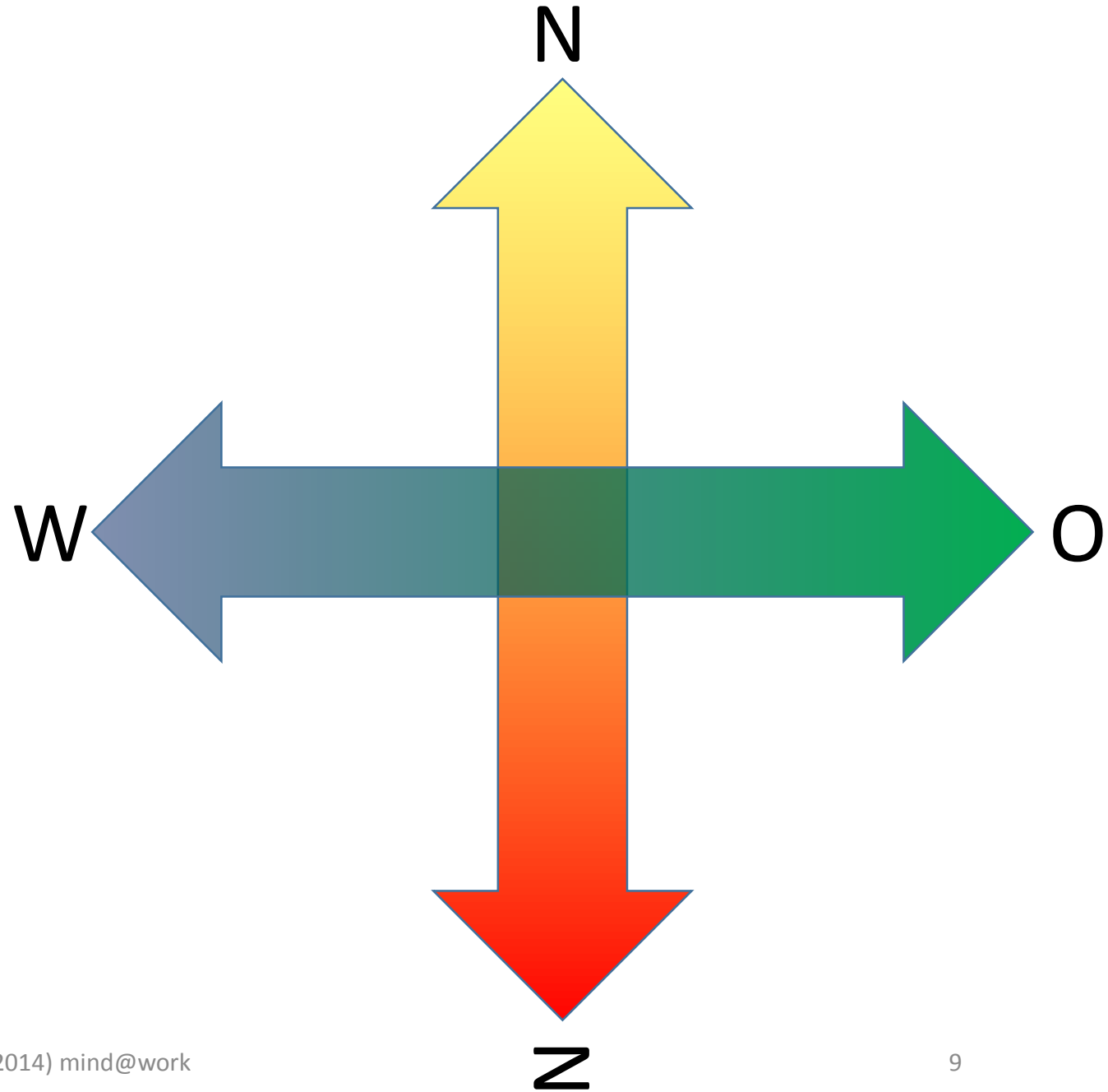
Model

- Modellen manier van spiegelen
- Modellen hebben “boven en beneden” en “links en rechts”
- Modellen spiegelen “de voorkant”
- “mensen zijn elkaars spiegel”
- Modellen spiegelen ook hun maker

Universele spiegel

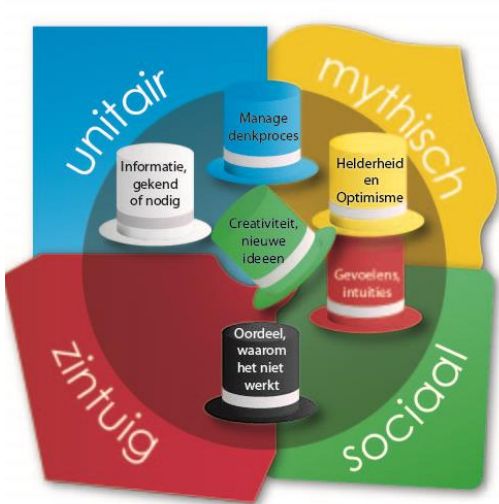
- Will McWinney onderzocht alle veranderingen en modellen
- Alle modellen komen voort uit oermodel
- Boven – beneden en links – rechts

Generiek model

- Vier elementen
  - Aarde: concreet, materie, doen
  - Water: vloeibaar, gevoelens
  - Lucht: regels, taal, denken
  - Vuur: creativiteit, wil
- Vuur kan niet zonder andere drie
- Kwintessens: bron, oorsprong of doel

Insights

Kolb

Belbin

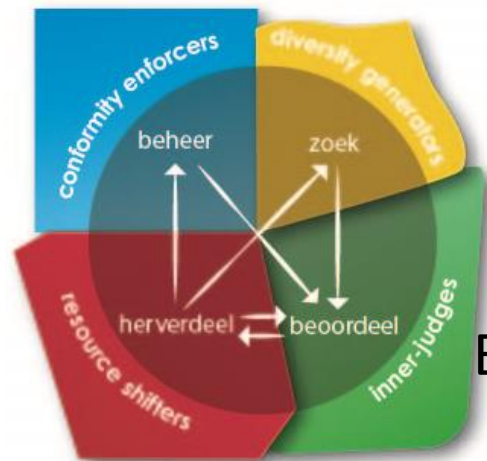
De Bono

De Caluwé

	Techniek	Politiek	Cultureel
Beleid	Doelen en werkwijze	Beleid beïnvloeden	Bedrijfsklimaat
Organisatie	Taken en bevoegdheden	Besluitvorming	Samenwerking
Personeel	Deskundigheid	Autonomie	Houding

Camps en Erens

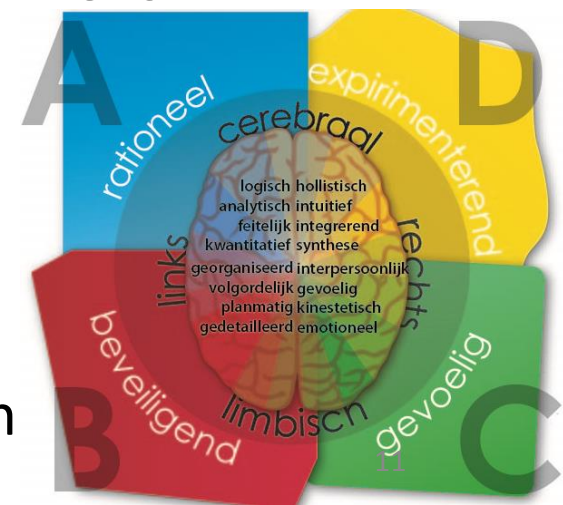
Bloom

Hardjono

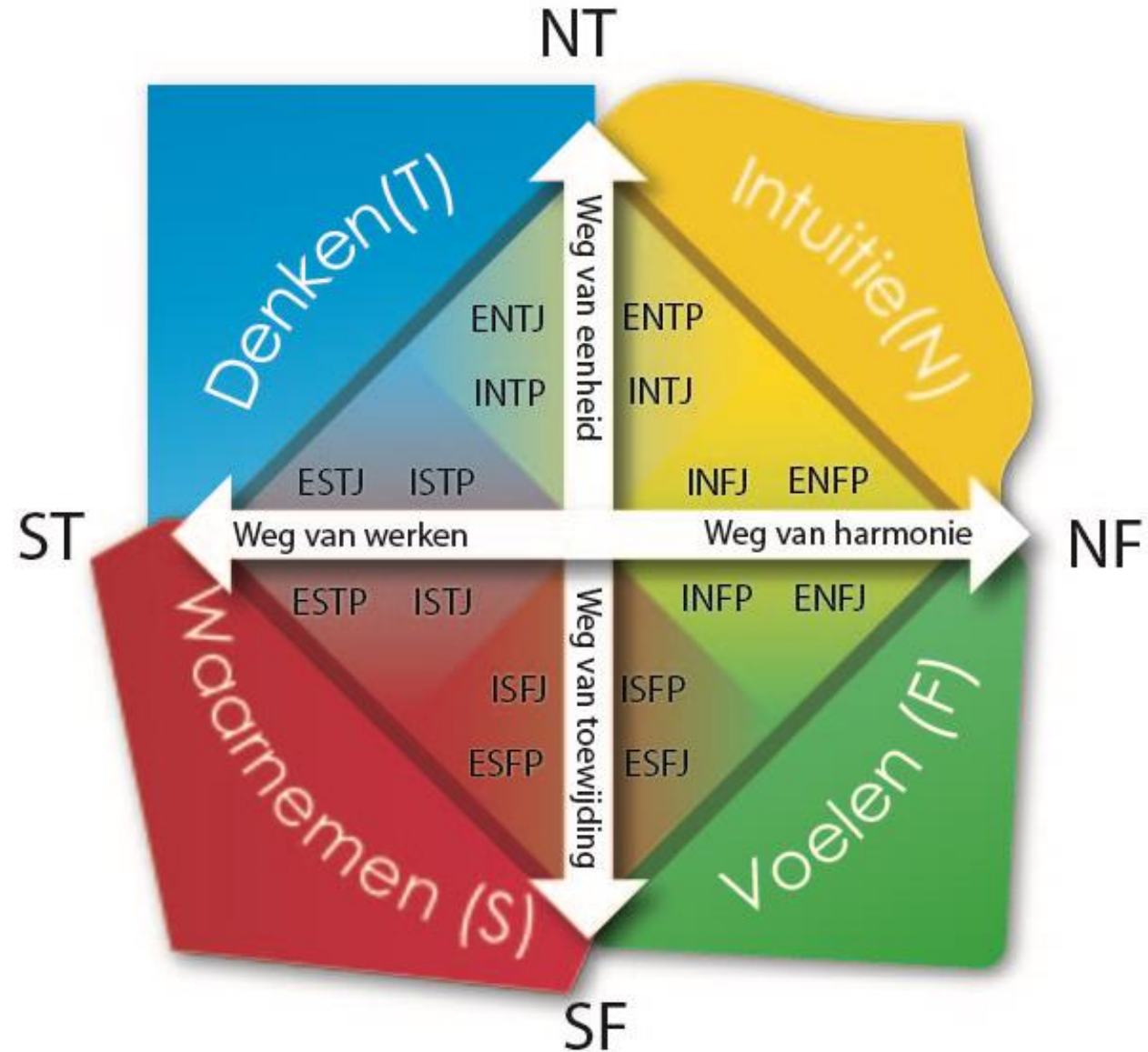
(c) (2014) mind@work

Herrmann

Vier spirituele wegen

- Tufts Richardson “*Four Spiritualities*”
- Combineert ontwikkeling psyché, zelf, (MBTI) met religies
- Alle religies bieden vier spiritualiteiten ST
  - ST: weg van werken
  - SF: weg van toewijden
  - NT: weg van eenheid
  - NF: weg van harmonie

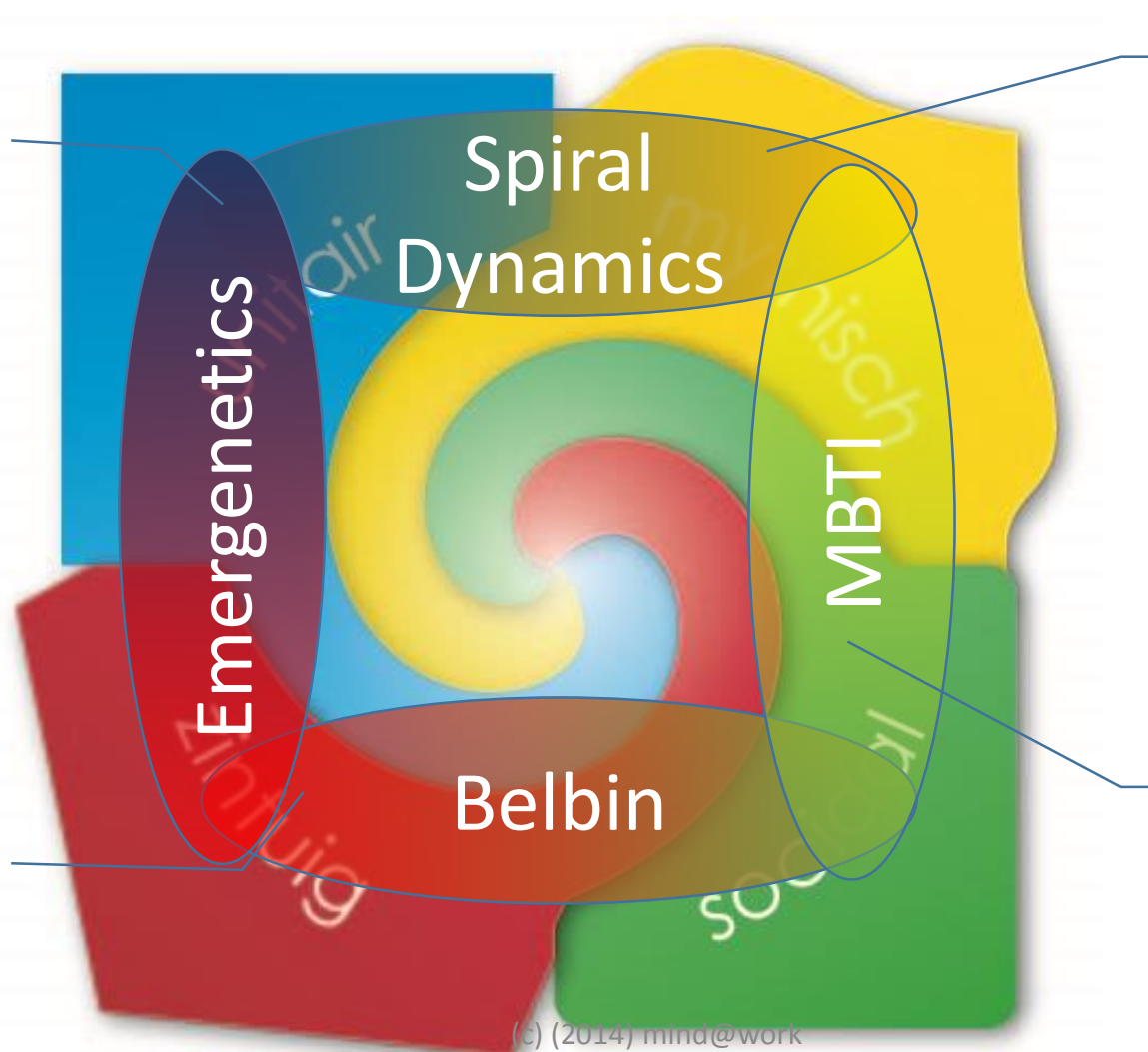

Waar staan de spiegels?

Waar staan de spiegels?

Gebaseerd op *denkstijlen*
Zichtbaar *gedrag*
Cijfermatig onderbouwd

Toekomstgericht
Ontwikkeling mens
Eén systeem

Gezamenlijke ontwikkeling
Concrete resultaten
Meerdere rollen mogelijk

Individuele ontwikkeling
Collectief onderbewuste
Zelfrefererend

De nieuwe kleren van de keizer

- Onderzoek naar (> 100) leerstijlen ondersteunt effectiviteit van gebruik (consistentie, voorspelbaarheid, ...) niet
- Ja: er bestaan individuele verschillen maar ...
- Nee: ze kunnen niet gebruikt worden om gedrag te voorspellen
- Wanneer je theorie gelooft, interpreteer je ambigue situatie als consistent met die theorie
- Mensen zijn zelf-bewust

Wat werkt voor jou?

Denk even na: welke spiegel werkt voor jou?

Wat zegt je dat?

Wat werkt voor jou?

Voor mij werkt een model als een taal

Aanleren, kadert en ambigue

Gaat om betekenissen, gesprek, conversaties, niet om de woorden

Pragmatische (= handeling) effecten

Dank

- Meer informatie:
- Jan Lelie, “Faciliteren als Tweede Beroep”, janlelie@mindatwork.nl
- www.faciliteren-als-tweede-beroep.nl
- www.mindatwork.nl
- Leergang “Faciliteren voor professionals”

Instructief filmpje

- <http://youtu.be/slv9rz2NTUk>